Návrh na zmenu uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 185 zo 16. marca 2022 k návrhu na vyhlásenie poskytovania dočasného útočiska v súlade s vykonávacím rozhodnutím Rady (EÚ) 2022/382 zo 4. marca 2022

V súvislosti s ozbrojeným konfliktom na Ukrajine, ktorý spôsobil hromadný prílev cudzincov na územie Slovenskej republiky je v súčasnosti vyhlásené na území Slovenskej republiky poskytovanie dočasného útočiska, a to na základe uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 185 zo 16. marca 2022.

Poskytovanie dočasného útočiska podľa vyššie uvedeného rozhodnutia vlády Slovenskej republiky bolo vyhlásené v súlade s vykonávacím rozhodnutím Rady (EÚ) 2022/382 zo 4. marca 2022, ktorým sa konštatuje skutočnosť, že došlo k hromadnému prílevu vysídlených osôb z Ukrajiny v zmysle článku 5 smernice 2001/55/ES, a zavádza sa dočasná ochrana.

Podľa § 29 ods. 2 zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov *Vláda v súlade s rozhodnutím Rady Európskej únie vyhlási poskytovanie dočasného útočiska a zároveň určí začiatok, podmienky a* ***skončenie poskytovania dočasného útočiska*** *a vyčlení finančné prostriedky na úhradu výdavkov spojených s poskytovaním dočasného útočiska; vláda môže vyhlásiť poskytovanie dočasného útočiska aj bez rozhodnutia Rady Európskej únie.*

V súlade so smernicou Rady 2001/55/ES z 20. júla 2001 o minimálnych štandardoch na poskytovanie dočasnej ochrany v prípade hromadného prílevu vysídlených osôb a o opatreniach na podporu rovnováhy úsilia medzi členskými štátmi pri prijímaní takýchto osôb a znášaní z toho vyplývajúcich dôsledkov (ďalej len „smernica 2001/55/ES“) sa dočasná ochrana najprv uplatňovala na počiatočné obdobie jedného roka, a to do 4. marca 2023, a potom sa automaticky predĺžila o ďalší rok do 4. marca 2024. V uznesení vlády Slovenskej republiky č. 185 zo 16. marca 2022 je táto skutočnosť premietnutá v bode C.4.

Podľa čl. 4 ods. 2 smernice 2001/55/ES *Ak pretrvávajú dôvody na dočasnú ochranu, môže Rada rozhodnúť kvalifikovanou väčšinou na návrh Komisie, ktorá tiež preskúma každú žiadosť členského štátu o to, aby predložila návrh Rade na predĺženie tejto dočasnej ochrany až o jeden rok.*

Vzhľadom na prijatie vykonávacieho rozhodnutia Rady (EÚ) 2023/2409 z 19. októbra 2023, ktorým sa predlžuje dočasná ochrana zavedená vykonávacím rozhodnutím (EÚ) 2022/382, dochádza k predĺženiu poskytovania dočasnej ochrany do 4. marca 2025. Z tohto dôvodu sa navrhuje určiť poskytovanie dočasného útočiska na území Slovenskej republiky **do 4. marca 2025**. Ide o formálne predĺženie poskytovania predmetnej ochrany v súlade s vykonávacím rozhodnutím Rady (EÚ) 2023/2409 z 19. októbra 2023.

Vyššie uvedené ustanovenie čl. 4 ods. 2 smernice 2001/55/ES ponúka možnosti rôzneho výkladu, podľa Právnej služby Rady EÚ, ako aj Európskej komisie je však opätovné predĺženie dočasnej ochrany podľa čl. 4 ods. 2 právne prípustné. To znamená, že v prípade, ak budú pretrvávať dôvody na dočasnú ochranu, nemožno vylúčiť situáciu, že na návrh Európskej komisie predĺži Rada EÚ dočasnú ochranu aj po 4. marci 2025.